

ethvert enkelt Tilfælde, i hvilket det maatte kunne tilfredsstillende en virkelig berettiget Forbud mod Underpant i Løsøre, om der end opstilles forskellige Undtagelser herfra, nødvendigvis maa ramme Tilfælde, i hvilke det i og for sig kunde være ønskeligt at bevare dets Retshyldighed. Denne Ulempe er uundgåelig; det, der skal overveies, er kun, om man ikke i andre Retninger vinder saa Meget ved at affaaste den omhandlede Pantfætningsmaade, at denne Bindning langt overstiger den angivne Ulempe. Dette Spørgsmaal maa vistnok uden Betænkelse besvares bekræftende, ialtsald naar man gennem Regler, som de i Forflagets § 149 foreslaaede, vedligeholder Underpantets Retshyldighed i forskellige af de Tilfælde, i hvilke dets Anvendelse fortrinnsvis maa siges at fyldestgjøre en berettiget praktisk Trang. Der kan være forskellige Meninger, om Forflaget ved de foreslaaede Undtagelser har truffet det Rette, og vel navnlig, om det er gaaet vidt nok. I denne Henseende skal det bemærkes, at hvis man vil vente sig nogen Virkning af den hele Foranstaltning, maa man ikke udvide Undtagelsernes Omraade for meget og navnlig ikke sætte sig det Formaal, at ville medtage alle Tilfælde, i hvilke der under særegne Omstændigheder kan tænkes at foreligge en praktisk Trang til denne Pantfætningsmaade. Herved kommer man til at opstille saa mange Undtagelser, at det omtrent bliver det Samme, som at opgive Hovedregelen. Der kan selvfølgelig i enhver Klasse af Livsforhold tænkes Tilfælde, i hvilke der kan være fyldestgjørende Grund for de Paagjældende til at ønske at skaffe sig Kredit ved at stifte Underpant i Løsøre, men det er ligesaa vist, at Misbrugene altid ville forekomme jevnfides med den berettigede Brug, og i jo større Omfang man bestræber sig for at vedligeholde Afdelingen til den sidste, desto mere vil man ogsaa oplukke Dørene for de første. Ved at bestemme Omraadet for Undtagelserne maa derfor væsentlig tvende Hensyn være afgørende. Man maa dels se hen til, i hvilke Livsforhold der fornemmelig kan antages at være en praktisk Nødvendighed tilstede for at tillade Pantfætning af Løsøre, dels ved Siden heraf til, om der

er Grund til at frygte, at Misbrugene ville blive forholdsvis talrige. Ifølge disse Betragtninger har man for det Første troet, at den under § 149 Nr. 1 nævnte Undtagelse burde gøres. At Forpagteren af en Landejendom eller et Meieri, selv om han er en dygtig og ærlig Mand, jævnlig ikke har personlig Kredit nok til at kunne komme i Bei og derfor vilde blive udelukket herfra, naar han ikke maatte give Bortforpagteren Underpant, maa vistnok indrømmes. Paa den anden Side kan der neppe for den almindelige Kredit opstaa store Fare heraf, thi det maa betænkes, at Retten til at give Underpant her er begrænset dels derved, at saadant Pant kun kan gives Ubleieren for de Krav, der i Anledning af Brugsforholdet maatte tilkomme ham, dels derved, at ikke alt Forpagterens Gods, men kun de til Bedriftens Udøvelse hørende Giendele og Produkterne af Bedriften kunne gives til Pant. Naar der ikke er optaget nogen tilsvarende Bestemmelse om Fæstere, ligger det i, at Lovgivningen paa en anden Maade drager Omfæng for dem, idet Jorddrottens Krav paa Landgilde m. v. er privilegeret, jfr. Lovforslaget § 33 b, d og e. Dernæst er der i § 149 b optaget en Forfæstelse, der ifølge en lignende Tankegang, som den, der ligger til Grund for § 149 a, bestemmer, at den, der forstrækker Udoveren af Haandværk, Jordbrug og Fiskeri med Penge eller Fornødenhedsvarer til hans Bedrift, kan samtidig hermed betinge sig Underpant i de til Bedriften hørende Redskaber og Inventarium, derimod ikke i Produkterne. Medens det ikke kan anses for farligt for Kreditten at give de nævnte Personer en paa anførte Maade begrænset Ret til at pantsætte, vilde det derimod være utilstedeligt at tillægge Handlende en lignende Afgang og derfor ere disse ikke medtagne.

Det kunde synes, at der ubetinget maatte gøres en Undtagelse fra den almindelige Regel om Underpantets Ugyldighed til Fordel for den, der ved at overdrage en Anden Giendomsret over en rørlig Ting mod et Bederlag, som ikke samtidigt udbetales, har forbeholdt sig Panteret i den overdragne Ting, saa og til Fordel for den, som forstrækker en Anden med Penge til